

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 11 września 2012 roku powódka (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P. wniosła o zasądzenie od pozwanej (...) spółki akcyjnej z siedzibą w S. kwoty 1.484,62 złotych wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 5 września 2011 roku do dnia zapłaty oraz o zwrot kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu pozwu powódka wskazała, iż dochodzona kwota stanowi odszkodowanie należne jej na podstawie umowy cesji wierzytelności od pozwanej jako ubezpieczyciela odpowiedzialności cywilnej sprawcy szkody. Odszkodowanie to obejmuje koszty najmu przez poszkodowanego auta zastępczego w okresie naprawy pojazdu uszkodzonego w wyniku kolizji drogowej, której sprawca ubezpieczony był w pozwanym towarzystwie ubezpieczeń (pozew, k. 2-9).

W sprzeciwie od nakazu zapłaty pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu pozwana wskazała, iż nie kwestionuje: faktu szkody, jej zakresu jak i sposobu jej naprawienia. Pozwana podniosła, że umowa najmu była nieważna z uwagi na nie ustalenie wysokości czynszu najmu, umowa cesji nieskuteczna z uwagi na niedostateczne sprecyzowanie jej przedmiotu, nadto podniosła, że powód nie wykazał zasadności najmu samochodu zastępczego oraz zakwestionowała czas trwania naprawy pojazdu poszkodowanego, a w konsekwencji także okres najmu pojazdu zastępczego (sprzeciw od nakazu zapłaty, k. 57-62).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 26 maja 2011 roku doszło do kolizji drogowej, w której uszkodzony został pojazd marki K. (...) o numerze rejestracyjnym (...), stanowiący współwłasność Ł. D. i E. D.. Sprawca kolizji J. D. był ubezpieczony w zakresie odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych w (...) spółce akcyjnej z siedzibą w S..

(dowód: okoliczność bezsporna)

W dniu 26 maja 2012 roku zgłoszono szkodę w pozwanym zakładzie ubezpieczeń i w tym samym dniu doszło do oględzin przednaprawczych pojazdu dokonanych przez pozwanego zakład ubezpieczeń. W dniu 13 czerwca 2011 roku przyjęto uszkodzony pojazd do warsztatu. W dniu 16 czerwca 2011 roku dostarczono do serwisu kalkulację naprawy wykonaną przez ubezpieczyciela. W dniu 20 czerwca 2011 roku zakończono naprawę pojazdu i w tym samym dniu samochód został odebrany przez poszkodowanego.

(dowód: arkusz naprawy pojazdu najemcy, k. 32)

W okresie od dnia 13 czerwca 2011 roku do dnia 20 czerwca 2011 roku Ł. D. korzystał z pojazdu zastępczego marki T. (...) o numerze rejestracyjnym (...) najętego od (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P. na podstawie umowy najmu (...) z dnia 13 czerwca 2011 roku.

(dowód: umowa najmu (...), k. 22-23; szczegółowe warunki najmu (...) k. 24-25; cennik – k. 26; pełnomocnictwo, k. 30; oświadczenie dla towarzystwa ubezpieczeń, k. 28)

Na podstawie umowy cesji wierzytelności z dnia 13 czerwca 2011 roku Ł. D. przelał na rzecz (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P. wierzytelność – prawo do zwrotu kosztów z tytułu najmu auta zastępczego w (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P., przysługującą mu w związku ze szkoda komunikacyjną z dnia 26 maja 2011 roku, likwidowaną przez E. Hestia.

(dowód: umowa cesji wierzytelności z dnia 13 czerwca 2011 roku - k. 27; pełnomocnictwo -k. 30)

W dniu 27 lipca 2011 roku (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P. wystawiła fakturę VAT nr (...) na kwotę 1.207,01 złotych netto, 1.484,62 złotych brutto tytułem kosztów najmu auta zastępczego marki T. (...) o

nr rejestracyjnym (...) w okresie od dnia 13 czerwca 2011 roku do dnia 20 czerwca 2011 roku. Stawka za dzień najmu pojazdu wyniosła więc 172,43 zł netto.

(dowód: faktura VAT nr (...), k. 34)

Pismem z dnia 1 sierpnia 2011 roku (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P. wezwała (...) spółkę akcyjną z siedzibą w S. do zapłaty kwoty 1.484,62 złotych. Pismo to zostało doręczone w dniu 5 sierpnia 2011 roku.

(dowód: pismo z dnia 1 sierpnia 2011 roku, k. 35-39; zwrotne potwierdzenie odbioru, k. 41-42)

Pismem z dnia 16 sierpnia 2011 roku (...) spółka akcyjna z siedzibą w S. poinformowało, iż nie znajduje podstaw do zaspokojenia zgłoszonych roszczeń wynajmu pojazdu zastępczego.

(dowód: pismo z dnia 16 sierpnia 2011 roku – k. 43-44)

Technologiczny czas naprawy samochodu marki K. (...) o numerze rejestracyjnym (...) powinien wynosić 2 dni robocze. Konieczny, niezbędny i uzasadniony czas naprawy samochodu marki K. (...) o numerze rejestracyjnym (...) powinien wynosić 2 kolejne dni kalendarzowe.

(dowód: opinia biegłego sądowego S. Ż., k. 239-243; ustne wyjaśnienia biegłego złożone na rozprawie w dniu 12 września 2014 r., k. 298-299)

Ustalając stan faktyczny Sąd oparł się na okolicznościach przyznanych przez drugą stronę (okolicznościach niespornych), dokumentach zgromadzonych w aktach sprawy oraz opinii biegłego sądowego S. Ż..

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w części.

Zgodnie z ogólnymi regułami postępowania dowodowego obowiązek przedstawienia dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy spoczywa na stronach, a ciężar udowodnienia faktów mających znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie spoczywa na stronie, która z tych faktów wywodzi skutki prawne – art. 6 k.c. w zw. z art.3 k.p.c. w zw. z art. 232 k.p.c.

Zgodnie z art. 361 § 1 k.c. zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła. W powyższych granicach, w braku odmiennego przepisu ustawy lub postanowienia umowy, naprawienie szkody obejmuje straty, które poszkodowany poniósł, oraz korzyści, które mógłby osiągnąć, gdyby mu szkody nie wyrządzono.

Zgodnie z art. 659 § 1 k.c. przez umowę najmu wynajmujący zobowiązuje się oddać najemcy rzecz do używania przez czas oznaczony lub nie oznaczony, a najemca zobowiązuje się płacić wynajmującemu umówiony czynsz. Z kolei, zgodnie z art. 509 k.c. wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. Wraz z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa, w szczególności roszczenie o zaległe odsetki.

Zgodnie z art. 36 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. Nr 124, poz. 1152 ze zm.) odszkodowanie ustala się i wypłaca w granicach odpowiedzialności cywilnej posiadacza lub kierującego pojazdem mechanicznym, najwyżej jednak do ustalonej w umowie ubezpieczenia sumy gwarancyjnej. Zatem w sytuacji zaistnienia szkody ubezpieczyciel odpowiadający z tytułu ubezpieczenia OC z sprawcą szkody obowiązany jest do jej naprawienia w całości. Ta zasada odnosi się również do kosztów wynajmu pojazdu zastępczego, oczywiście w zakresie, w jakim pozostają one w adekwatnym związku przyczynowym ze zdarzeniem wywołującym szkodę, w tym wypadku z kolizją drogową.

W przedmiotowym procesie pozwana nie kwestionowała okoliczności faktycznych zdarzenia oraz swojej odpowiedzialności (co do zasady) za wyrządzoną szkodę. Pozwana wnosząc o oddalenie powództwa podniosła cztery zarzuty. Pierwszym był zarzut nieważności umowy najmu z uwagi na brak ustalenia stawki czynszu. Drugim zarzutem była nieskuteczność umowy przelewu wierzytelności z uwagi na niesprecyzowanie przedmiotu przelewu. Trzecim zarzutem było niewykazanie konieczności najmu pojazdu zastępczego przez poszkodowanego. Czwartym zarzutem było niewykazanie przez powódkę uzasadnionego czasu, w którym pojazd znajdował się w zakładzie naprawczym.

W ocenie Sądu brak jest podstaw do uznania, iż opisana w pozwie umowa najmu jest nieważna. Wysokość czynszu została określona poprzez odwołanie zawarte w pkt 35 i 36 Szczegółowych Warunków (...), gdzie wskazano, że wysokość czynszu najmu pojazdu będzie ustalona na podstawie cennika Programu (...) Zastępcze według opłat dla danej grupy pojazdów, a należność do zapłaty za faktyczny okres korzystania z pojazdu miała być ustalona w dniu zwrotu pojazdu przez najemcę (k. 25). Ponadto w § XII.1 umowy najmu (...) najemca oświadczył, że znane są mu aktualne stawki najmu stosowana przez wynajmującego i je akceptuje (k. 23). Powódka złożyła cennik (k. 26), na podstawie którego została wystawiona faktura VAT (k. 34). W konsekwencji zarzut pozwanej okazał się niezasadny.

Niezasadny okazał się także zarzut pozwanej odnośnie braku legitymacji czynnej powódki z uwagi na nieskuteczność umowy cesji wierzytelności.

Zgodnie z art. 509 § 1 k.c. wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. Wraz z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa, w szczególności roszczenie o zaległe odsetki (art. 509 § 2 k.c.). Treścią umowy przelewu jest przeniesienie przez wierzyciela swojej wierzytelności na osobę trzecią, a skutkiem tej umowy jest wyłączenie dotychczasowego wierzyciela ze stosunku zobowiązaniowego i zajęcie jego miejsca przez nabywcę wierzytelności. Sam stosunek zobowiązaniowy zmianie nie ulega, zmieniają się jedynie jego uczestnicy - wierzyciela dotychczasowego, który wyzbył się swojej wierzytelności, zastępuje nabywca, który staje się wierzycielem w stosunku do tego samego dłużnika. Przelew wywołuje bezpośrednie skutki wobec dłużnika, po stronie którego powstaje obowiązek świadczenia w stosunku do nabywcy wierzytelności.

Przedmiotem przelewu może być co do zasady wierzytelność istniejąca, którą cedent może swobodnie rozporządzać (tak też E. Ł., (...) prawa cywilnego, t. III, cz. 1, s. 904). Wierzytelność, która ma stanowić przedmiot rozporządzenia, powinna być w dostateczny sposób oznaczona (zindywidualizowana). Dotyczy to przede wszystkim wyraźnego określenia stosunku zobowiązaniowego, którego elementem jest zbywana wierzytelność (tak trafnie SN w wyroku z 11 maja 1999 r., III CKN 423/98, Biul. SN 2000, nr 1, s. 1), a zatem oznaczenie stron tego stosunku, świadczenia oraz przedmiotu świadczenia. Strony stosunku, świadczenie oraz przedmiot świadczenia muszą być oznaczone bądź przynajmniej możliwe do oznaczenia (oznaczalne) w momencie zawierania umowy przenoszącej wierzytelność.

W niniejszej sprawie wierzytelność będąca przedmiotem umowy cesji została w dostateczny sposób oznaczona i została skutecznie zbyta na rzecz powódki. W treści tej umowy wskazano, iż chodzi o wierzytelność – prawo do zwrotu kosztów z tytułu najmu auta zastępczego – w związku ze szkodą komunikacyjną z dnia 26 maja 2011 roku, likwidowaną przez towarzystwo (...). Niezasadny okazał się zatem zarzut pozwanej odnośnie nieskuteczności umowy cesji wierzytelności z powodu niedostatecznego określenia przedmiotu cesji.

Odnosząc się z kolei do trzeciego zarzutu pozwanej, iż nie zostało wykazane, że normalnym następstwem działania sprawy jest prawo najmu pojazdu zastępczego, wskazać należy, iż zgodnie z uchwałą składu 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 17 listopada 2011 roku (sygn. akt III CZP 5/11) odpowiedzialność ubezpieczyciela z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za uszkodzenie albo zniszczenie pojazdu mechanicznego niesłużącego do prowadzenia działalności gospodarczej obejmuje celowe i ekonomicznie uzasadnione wydatki za najem pojazdu zastępczego; nie jest ona uzależniona od niemożności korzystania przez poszkodowanego z komunikacji zbiorowej. Pozbawienie poszkodowanego możliwości korzystania z pojazdu uszkodzonego w trakcie kolizji skutkuje tym, że ma on prawo wynająć pojazd zastępczy i pozostaje to w związku przyczynowym z kolizją w rozumieniu powyższego przepisu. Utrata możliwości korzystania z rzeczy wskutek

jej uszkodzenia stanowi szkodę majątkową bez względu na rodzaj działalności lub cel, dla którego poszkodowany wykorzystuje pojazd. Jeżeli więc poszkodowany poniósł koszty wynajmu pojazdu zastępczego, to mieszczą się one w granicach skutków zdarzenia podlegającego wyrównaniu.

W ocenie Sądu szkoda, którą poszkodowany poniósł w wyniku kolizji z dnia 26 maja 2011 roku obejmowała również koszty najmu pojazdu zastępczego. Oczywistym jest bowiem, że przez okres przebywania pojazdu w warsztacie, poszkodowany nie mógł z niego korzystać, przy tym zgodnie z oświadczeniem poszkodowanego samochód był potrzebny do dojazdów do pracy ok. 20 km (k. 31). Pozwana nie zgłosiła żadnych wniosków dowodowych mających na celu wykazanie, że w przedmiotowej sprawie najem pojazdu był zbędny lub że zasada proporcjonalności przemawiała za skorzystaniem z innego środka transportu.

Pozwana zakwestionowała także zgłoszone w pozwie roszczenie co do wysokości, w szczególności zakwestionowała długość okresu naprawy uszkodzonego pojazdu i będący jego odpowiednikiem czas korzystania przez poszkodowanego z pojazdu zastępczego. Pozwana celem wykazania powyższego zgłosiła wniosek o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego.

Jak wynika z opinii biegłego sądowego S. Ż. zmodyfikowanej w trakcie składania ustnych wyjaśnień technologiczny czas naprawy samochodu marki K. (...) o numerze rejestracyjnym (...) powinien wynosić 2 dni robocze. Konieczny, niezbędny i uzasadniony czas naprawy samochodu marki K. (...) o numerze rejestracyjnym (...) powinien wynosić 2 kolejne dni kalendarzowe.

Biegły w trakcie składania ustnych wyjaśnień w sposób przekonujący uzasadnił dlaczego brak było podstaw do wydłużenia czasu naprawy o oczekiwanie na zatwierdzenie kalkulacji naprawy. Z uwagi na to, że pojazd mógł być po szkodzie eksploatowany (nie miał uszkodzeń, które wyłączyłyby go z ruchu) warsztat przed przyjęciem pojazdu powinien załatwić wszystkie formalności, w tym zamówić i otrzymać części zamienne oraz otrzymać zatwierdzony kosztorys naprawy. W konsekwencji biegły wskazał, że uzasadniony czas naprawy w przedmiotowej sprawie równy był czasowi technologicznemu i wynosił 2 dni kalendarzowe. Czynności organizacyjne związane z przyjęciem i wydaniem pojazdu mogły być dokonane w czasie rezerwy czasowej, która w tym wypadku wynosi 0,3 roboczogodziny. Ponadto samochód stał przez jedną dobę i nic nie z nim wtedy nie działo (w czasie schnięcia powłok lakierowych).

Opinia biegłego jest jasna, logiczna i przekonująca. Ponadto, po złożeniu przez biegłego ustnych wyjaśnień żadna ze stron opinii nie kwestionowała, nie wносиła o dopuszczenie dowodu z opinii uzupełniającej lub opinii innego biegłego.

W konsekwencji jako uzasadniony czas naprawy pojazdu, a tym samym uzasadniony czas najmu pojazdu zastępczego Sąd uznał 2 dni, który to okres był wystarczający z punktu widzenia technologicznego oraz faktycznego czasu naprawy do dokonania naprawy. Pozostały okres przebywania pojazdu w warsztacie nie pozostawał w adekwatnym związku przyczynowym ze szkodą (wynikał ze zwłoki warsztatu, za który pozwana nie ponosi odpowiedzialności).

Zgodnie z zaakceptowanym przez najemcę cennikiem i wystawioną na jego podstawie fakturą VAT czynsz najmu samochodu T. (...) przy dwudniowym okresie najmu wynosi 344,86 złotych netto (2 razy 172,43 złotych netto), tj. 424,18 złotych brutto. W pozostałym zakresie powództwo podlegało oddaleniu.

Zgodnie z art. 481 § 1 k.c. jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Z kolei zgodnie z art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. Nr 124, poz. 1152 ze zm.) zakład ubezpieczeń wypłaca odszkodowanie w terminie 30 dni licząc od dnia złożenia przez poszkodowanego lub uprawnionego zawiadomienia o szkodzie. Mając na uwadze, że wezwanie do zapłaty zostało doręczone pozwanej w dniu 5 sierpnia 2011 roku (potwierdzenie odbioru – k. 42), uzasadnione było żądanie zasądzenia odsetek od dnia 5 września 2011 roku.

Mając na uwadze powyższe, na podstawie wyżej powołanych przepisów, orzeczono jak w punkcie I i II wyroku.

Rozstrzygając o kosztach procesu Sąd oparł się na dyspozycji przepisu art. 100 k.p.c. i dokonał stosunkowego ich rozdzielenia. Powódka wygrała w 28,57% ($424,18/1.484,62$ razy 100%) równa się a więc pozwana powinna ponieść 28,57% kosztów procesu.

Koszty procesu wyniosły w sumie 1.165,75 złotych, w tym:

- poniesione przez powódkę – opłata od pozwu 75 złotych plus wynagrodzenie pełnomocnika wraz z opłatą skarbową od pełnomocnictwa 197 złotych (łącznie 272 złotych);

- poniesione przez pozwaną - wynagrodzenie pełnomocnika wraz z opłatą skarbową od pełnomocnictwa 197 złotych plus zaliczka na biegłego $135,15 + 561,60 = 696,75$ (łącznie 893,75)

Pozwana powinna ponieść 28,57% kosztów procesu, a więc kwotę 333,05 zł. Ponieważ pozwana poniosła kwotę wyższą, powódka powinna jej zapłacić 860,70 zł.